

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ
ΕΣΟΔΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΒΙΒΛΙΩΝ & ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ (15^η)
ΤΜΗΜΑ Α'

Αθήνα, 11/11/2013

Αρ. Πρωτ.: Δ15Α 1176251 ΕΞ 2013

Ταχ. Δ/νση : Καρ. Σερβίας 10

Ταχ. Κώδικας : 101 84 ΑΘΗΝΑ

Τηλέφωνο : 210-3638389

FAX : 210-3641620

ΘΕΜΑ: «Τεχνικές εταιρείες. Τήρηση λογαριασμού 94.»

Απαντώντας στην από 22/10/2013 επιστολή σας και στα ερωτήματα που θέτετε σ' αυτή αναφορικά με την τήρηση του λογαριασμού 94, σας πληροφορούμε τα ακόλουθα:

Με τις προϊσχύουσες διατάξεις της περίπτωσης ιγ' της παραγράφου 9 του άρθρου 8 του Κ.Β.Σ.(ΠΔ 186/1992), ο επιτηδευματίας(νυν υπόχρεος απεικόνισης συναλλαγών) που ασχολείται με την κατασκευή δημόσιων ή ιδιωτικών τεχνικών έργων ή την ανέγερση και πώληση οικοδομών απαλλασσόταν από την υποχρέωση τήρηση βιβλίου αποθήκης.

Οι διατάξεις αυτές καταργήθηκαν με τις διατάξεις του Κ.Φ.Α.Σ. και έτσι από 1/1/2013 ο εν λόγω υπόχρεος απεικόνισης συναλλαγών υποχρεούται, πλέον, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου 4 του Κ.Φ.Α.Σ., σε τήρηση του λογαριασμού 94(βιβλίο αποθήκης), εφόσον τα ακαθάριστα έσοδά του κατά την προηγούμενη διαχειριστική του περίοδο υπερέβησαν το ποσό των 5.000.000 ευρώ.

Με την εγκύλιο μας ΠΟΔ 1004/2013 με την οποία ερμηνεύτηκαν οι διατάξεις του νέου Κώδικα διευκρινίστηκε ότι ο λογαριασμός 94, ο οποίος τηρείται εξωλογιστικά, στο τελευταίο όριο ανάλυσής του, που είναι η μερίδα αποθήκης, τηρείται όπως και το βιβλίο αποθήκης σε μερίδες, κατ' είδος, ποσότητα και αξία, για τα εμπορεύματα, τα έτοιμα προϊόντα, τα υποπροϊόντα και τις πρώτες ύλες.

Επίσης διευκρινίστηκε ότι για τα εξατομικευμένα αγαθά που παράγονται κατόπιν παραγγελίας του πελάτη, είδος είναι η λαμβανόμενη παραγγελία.

Στην ενότητα δε «Τήρηση του λογαριασμού 94 από νέους υπόχρεους και λοιπές περιπτώσεις» της προαναφερόμενης εγκυκλίου, αναφέρεται ότι οι υπόχρεοι οι οποίοι με τις προϊσχύουσες διατάξεις του Κ.Β.Σ. απαλλάσσονταν μερικά ή ολικά από την τήρηση βιβλίου αποθήκης, εφόσον, από την διαχειριστική περίοδο που αρχίζει από 1/1/2013 και μετά θα υποχρεωθούν σε τήρηση του λογαριασμού 94, έχουν τη δυνατότητα για την διαχειριστική αυτή περίοδο να ενημερώσουν μέχρι την προθεσμία κλεισίματος του ισολογισμού της χρήσης αυτής τους υπολογαριασμούς του 94 αναλυτικά η συγκεντρωτικά κατά την εισαγωγή κατά ποσότητα και αξία και κατά την εξαγωγή κατά ποσότητα με βάση την απογραφή .

Τέλος, με την παράγραφο 8.6.3. της ερμηνευτικής εγκυκλίου 3/1992, δόθηκε η δυνατότητα στις περιπτώσεις παραγωγής, κατά παραγγελία του πελάτη, εξατομικευμένων κατασκευών(ειδών), όπου οι πρώτες ύλες διατίθενται από την επιχείρηση που ενεργεί την παραγωγή, αντί της τήρησης βιβλίου αποθήκης ετοίμων προϊόντων κατ' είδος, να τηρείται διακεκριμένη μερίδα για κάθε παραγγελία. Σε κάθε μερίδα(παραγγελία) καταχωρούνται υποχρεωτικά η χρονολογία λήψης της παραγγελίας, αναλυτικά, τα είδη και η ποσότητα των παραγγελλομένων ειδών, ο αριθμός και η ημερομηνία του φορολογικού στοιχείου πώλησης, καθώς και το έσοδο από την πώληση των παραγγελλομένων ειδών. Επίσης, τουλάχιστον στο τέλος της χρήσης, καταχωρείται η αξία των πρώτων και βοηθητικών υλών, καθώς και η αναλογία των λοιπών στοιχείων του κόστους κατασκευής της παραγγελίας, έτσι ώστε να προκύπτει το μικτό κέρδος κάθε παραγγελίας.

Σύμφωνα με τα παραπάνω και δεδομένου ότι το κάθε έργο που κατασκευάζουν οι τεχνικές εταιρείες είναι εξατομικευμένη κατασκευή που παράγεται κατόπιν παραγγελίας του πελάτη, όπου οι πρώτες ύλες (οικοδομικά υλικά, κλπ), διατίθενται από την κατασκευάστρια εταιρεία, δύνανται οι εν λόγω επιχειρήσεις αντί της τήρησης βιβλίου αποθήκης(λογαριασμός 94) ετοίμων προϊόντων κατ' είδος, να τηρούν μία μερίδα ανά έργο(κάθε παραγγελία). Σε κάθε μερίδα(παραγγελία) καταχωρούνται υποχρεωτικά η ημερομηνία λήψης της παραγγελίας, καθώς και η περιγραφή του έργου. Επίσης, εφόσον στα τηρούμενα βιβλία(ημερολόγια) τηρείται λογαριασμός αγορών πρώτων υλών κατ' έργο και εφόσον οι αγοραζόμενες ποσότητες αυτών πηγαίνουν κατ' ευθείαν στο έργο, προκειμένου να ενσωματωθούν σ' αυτό, χωρίς να δημιουργούνται αποθέματα, στη μερίδα του έργου καταχωρείται μέχρι το χρόνο προσδιορισμού του αποτελέσματος, η αξία των πρώτων υλών. Επιπλέον, τουλάχιστον στο χρόνο προσδιορισμού του αποτελέσματος

καταχωρείται η αξία των βιοηθητικών υλών και τα λοιπά στοιχεία του κόστους κατασκευής της παραγγελίας, καθώς και τα στοιχεία εσόδου έτσι ώστε να προκύπτει το μικτό κέρδος από κάθε παραγγελία.

Τέλος σας πληροφορούμε ότι από 1/1/2013 δεν υφίσταται υποχρέωση τήρησης του βιβλίου παραγωγής κοστολογίου και τεχνικών προδιαγραφών από τους υπόχρεους τήρησης του λογαριασμού 94. Όμως με βάση τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του Κ.Φ.Α.Σ. πρέπει να δίνονται στον έλεγχο όλα τα δεδομένα του κόστους παραγωγής όταν αυτά ζητηθούν.

Ακριβές Αντίγραφο
Ο Προϊστάμενος της Γραμματείας

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ
ΕΣΟΔΩΝ
ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΘΕΟΧΑΡΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Δ.Ο.Υ.
2. Δ.Ε.Κ.
3. Κεντρική Υπηρεσία Σ.Δ.Ο.Ε.
4. Περιφερειακές Δ/νσεις Σ.Δ.Ο.Ε.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

- 1)Γραφείο κ. Υπουργού(σχετ. πρωτ. 011128/22.10.2013)
- 2)Γραφείο κ. Υφυπουργού
- 3)Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων(σχετ. πρωτ. 02696ΕΜΠ/25.10.2013)
- 4) Γραφείο κου. Αναπληρωτή Γενικού Δ/ντή Φορολογίας
- 5) Δ/νση 15η Βιβλίων και Στοιχείων
  - α) Γραφείο κ. Δ/ντή
  - β) Τμήμα Α΄ (5 αντίγραφα)
  - γ) Τμήματα Β΄ - Γ΄ (2 αντίγραφα)